

Museum Catharijne Convent

A photograph of a museum gallery. The space is characterized by a series of blue-painted arched doorways that create a sense of depth and architectural rhythm. The walls are a deep blue, and the floor is made of dark wood. In the center, a woman with long dark hair, wearing a dark dress and high heels, stands looking at a religious painting displayed in a white, arched niche. The painting depicts a figure with a halo, possibly a saint or religious figure. The lighting is soft and focused on the artwork. In the background, other paintings and informational panels are visible on the walls.

Activiteitenplan 2025-2028

Inhoud

Wat raakt je,
en wat drijft je?
Met welke verhalen
kunnen we de
huidige tijd duiden?
Vanuit deze vragen
ontwikkelen we
kennis en stellen
we een informatief
en prikkelend
programma samen.

Inleiding	04
Ambities - Missie - Visie	14
Publieksaanbod 2025-2028	20
Onderwijs	30
Kennis en onderzoek	34
Collectie	40
Organisatie - Bedrijfsvoering - Codes	44
Bijlagen	
Samenwerkingspartners	50
Kwantitatief activiteitenoverzicht	52

Inleiding

Profiel

Museum Catharijneconvent is het rijksmuseum voor de kunst en het erfgoed met betrekking tot het christendom in Nederland. Het museum is gevestigd in een uniek laatmiddeleeuws kloostercomplex in Utrecht en ontvangt bezoekers van alle leeftijden, met een focus op het onderwijs en de tentoonstellingsbezoeker.

Het museum beheert, verworft, onderzoekt en toont betekenisvolle kunst en erfgoed. De collectie van ruim 74.000 objecten is rijk en divers en heeft internationale allure: van middeleeuwse meesterwerken en 17e-eeuwse schilderkunst tot moderne en hedendaagse topstukken.

Het gebouw waarin het museum gevestigd is, is de thuisbasis voor spraakmakende tentoonstellingen en ook op locaties buiten de museummuren wordt een groot publiek bereikt met vernieuwende projecten. Daarnaast ontvangt het museum jaarlijks duizenden leerlingen van alle leeftijden en wordt er bijgedragen aan (wetenschappelijk) onderzoek, inventarisaties van kerkinterieurs en advies over het herbestemmen van religieus erfgoed. Dat doet het museum samen met diverse partners, die vanuit eigen kennis en ervaring bijdragen.

Totstandkoming

Museum Catharijneconvent staat aan de vooravond van een grote verbouwing en herinrichting. We laten het kloostergebouw weer stralen en voegen eigentijdse en toonaangevende architectuur toe. Op het moment van schrijven werkt het museum aan de afronding van het definitief ontwerp. Het gehele museumcomplex wordt verduurzaamd en er wordt een nieuwe collectiepresentatie gemaakt. Het gebouw zal daarom naar verwachting vanaf begin 2026 twee jaar gesloten zijn voor publiek. Deze dynamische en unieke periode biedt een kans om de collectie op nieuwe manieren onder de aandacht te brengen.

In mei 2024 is het museum, net als alle musea die vallen onder de Erfgoedwet, gevisiteerd in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het rapport van de visitatiecommissie en de daarvoor opgestelde zelfevaluatie liggen ten grondslag aan dit activiteitenplan. Ook is er een SWOT-analyse gemaakt en zijn er gesprekken gevoerd met medewerkers, het managementteam en de raad van toezicht. Er is ook gesproken met de collectiestichtingen van het museum. Het activiteitenplan is geschreven met inachtneming van de culturele codes.

Reflectie 2021-2024

De ambities voor de periode 2021-2024 waren kort samengevat: voortzetting en versterking van het succesvolle beleid. Bij de formulering van deze strategie was impact het kernwoord. Met een groeiend publieksbereik werd de kwalitatieve en kwantitatieve impact van het museum vergroot. Ook werd er gewerkt aan toegankelijkheid, inclusiviteit en inhoudelijke verbreding. Ondanks de coronapandemie heeft het museum op al deze terreinen goede stappen kunnen zetten. De komende periode wordt rond een aantal thema's verder de verdieping gezocht. Het gaat dan in het bijzonder om diversiteit en inclusie, digitale ontwikkelingen en de verhouding tot het maatschappelijk debat. In dit activiteitenplan wordt dit toegelicht.

Bezoekers

De bezoekersaantallen in 2020 en 2021 waren laag als gevolg van de coronapandemie. Pas in de loop van 2022 begonnen de aantallen langzaam op te lopen en wisten ook scholen hun weg naar het museum weer te vinden. Er is in die tijd hard gewerkt om de bezoekersaantallen van voor de pandemie weer te bereiken. Met succes: 2023 was met 231.759 bezoekers een van de beste jaren ooit.

Publieksaanbod

In de periode 2021-2024 zijn twee speerpunten toegevoegd aan het inhoudelijke beleid: moderne en hedendaagse kunst en de diversiteit van het christendom in Nederland. De tentoonstellingen *Mystiek Moluks* (2021-2022), *Gospel* (2022-2023), *Christendom en slavernij* (2024), het boek *Wereldkerken in Nederland* (2024), ingrepen in de huidige collectiepresentatie en enkele andere projecten, hebben van Museum Catharijneconvent een inclusiever, meerstemmig museum gemaakt. Bovendien groeide *het Grootste Museum van Nederland* uit tot 27 locaties, waardoor men door heel Nederland niet alleen kennis kan maken met kerken, maar ook met de mooiste moskeeën, tempels en synagogen.

Met behulp van een stipendium werd er onderzoek gedaan naar hedendaagse kunst. Dit onderzoek heeft geleid tot een aankoopbeleid op dit terrein, inclusief de middelen daarvoor. In veel tentoonstellingen wordt er hedendaagse kunst getoond, zoals in *Maria Magdalena* (2021) en *Schepping van de Wetenschap* (2024).

Groei en verbreding van het onderwijsaanbod zijn belangrijke doelstellingen geweest. Leerlingen krijgen de mogelijkheid om aan de hand van objecten te reflecteren op maatschappij en religie. Het toevoegen van de 19de-eeuwse maquette van de Tempelberg in Jeruzalem [RMCC BM 1070] aan de tentoonstelling *Feest!* heeft ruimte gegeven aan het multireligieuze gesprek. Daarnaast verbreedden we ons onderwijsaanbod met kwaliteitsvolle programma's voor het VMBO.

Tot slot, in 2022 was voor het eerst een unieke unieke achttiende-eeuwse Napolitaanse kerststal te zien met ruim 600 figuren, als *Mooiste kerststal van Nederland*. Na twee edities en tienduizenden bezoekers kunnen we concluderen dat Utrecht een nieuwe kersttraditie rijker is.

Onderzoek en erfgoed in situ

Honderden kerken en kloosters hebben van onze erfgoedspecialisten advies gekregen over omgang met hun interieurs en collecties. De erfgoedspecialisten deden bovendien verdiepend onderzoek naar het erfgoed van orthodoxe kerken in Nederland en leverden met onderzoek naar bedreigde kerkinterieurs een belangrijke bijdrage aan het nationale programma Toekomst Religieus Erfgoed. In 2021 ontving het museumteam van erfgoedspecialisten De Gijselaar Hintzenprijs voor hun buitengewone verdiensten op het gebied van de overdracht van wetenschappelijke, kunsthistorische kennis aan een breed publiek. In 2024 ontving een erfgoedexpert de prestigieuze Karel van Manderprijs, de belangrijkste kunsthistorische prijs van Nederland, voor zijn proefschrift over kerkelijke gewaden in de periode 1580-1650.

Rodenborch Foto Femke Lockefeer

Aandachtspunten

Over de diversiteit van het personeelsbestand van het museum is de afgelopen tijd intern veel gesproken. Concreet resultaat is er nog niet voldoende. Meer diversiteit in de breedte (opleiding, sociale en culturele achtergrond, LHBTQIA+) verrijkt de perspectieven op onderwerpen in het museum en staat daarom de komende periode centraal bij werving en selectie.

Wat betreft diversiteit en inclusie binnen programma, partners en publiek zijn er de nodige stappen gezet. De komende periode onderzoekt het museum hoe de collectie meer context kan krijgen via verbindingen met andere religies en levensovertuigingen, in het bijzonder de aan elkaar verwante godsdiensten Jodendom – Christendom – Islam. Het is de ambitie om op dit gebied kennisontwikkeling en uitvoering in de praktijk expliciet te gaan beleggen binnen de organisatie.

Het museum heeft stappen te zetten op het gebied van digitale transformatie: het integreren van digitale technologie binnen publieksaanbod, marketing en interne processen. Dit vraagt om een nieuwe manier van werken. In de komende periode wordt hierop een integrale visie ontwikkeld, gebaseerd op ervaring met digitaal aanbod voor scholen en een te ontwikkelen programma met en voor de stad Utrecht. Ook realiseren we een nieuwe en toegankelijke website en maken we een effectieve, data gedreven online marketingstrategie. Binnen de organisatie wordt de digitale infrastructuur verbeterd en digitale kennis en vaardigheden vergroot.

Visitatie 2024

In 2024 is het museum gevisiteerd. De visitatiecommissie is onder de indruk van het kwaliteitsniveau van het museum en het enthousiasme, de inzet en de betrokkenheid van de medewerkers. Het museum heeft zich de afgelopen jaren stevig ontwikkeld, heeft een unieke positie en is toe aan een volgende stap. De aanstaande verbouwing is hier een vliegwiel voor, zo concludeert de commissie. In haar rapport schrijft de commissie dat het museum het debat niet schuwt en alles in zich heeft om zijn maatschappelijke positie verder uit te bouwen. De commissie wijst hierbij op het belang van aandacht voor andere religies. Ook legt de commissie de nadruk op het belang van diversiteit in het personeelsbestand en de toezichhoudende organen, en het ontwikkelen van digitaal aanbod voor publiek.

Ethiopisch-orthodoxe Tewahdo Kerk Tsereha Aryam de Heilige Drie-eenheid Kerk in Veldhoven, foto Bram Petraeus

Verbouwing

Vanwege de groeiende belangstelling voor het museum en om onze onderwerpen in de toekomst nog beter te kunnen belichten, moet het museum verbouwen. Dit is hét moment om het museumgebouw voor de komende generaties op een duurzame manier te laten schitteren en een vernieuwd Museum Catharijneconvent te presenteren. Door de verbouwing kunnen we:

- het gebouw verduurzamen en de buitenruimtes vergroenen;
- het museum sterker positioneren;
- de beleving van het groeiende aantal bezoekers verbeteren en het museum als ontmoetingsplaats kracht bijzetten;
- speciaal voor en met het onderwijs een gedroomde nieuwe collectiepresentatie maken in het kloostergebouw;
- betere ruimtes creëren voor een doorlopend programma van tijdelijke tentoonstellingen;
- het prachtige middeleeuwse complex centraal stellen en behouden voor volgende generaties.

De voorbereidingen voor de verbouwing zijn in volle gang. Samen met een team van experts, maakt KAAH Architecten het ontwerp. Tijdens de verbouwing, die volgens de huidige planning in 2026 start, is het museum gesloten. Op het moment van schrijven is de verwachting dat het vernieuwde museum begin 2028 kan openen.

Ambities Missie Visie

Toekomstambities en uitgangspunten beleidsperiode 2025-2028

De beleidsperiode 2025-2028 staat voor een groot deel in het teken van de verbouwing van het museumcomplex. Het uitgangspunt is om ook tijdens de sluiting zichtbaar, relevant en in contact te blijven met partners en bezoekers. Het museum gebruikt de periode voor doorontwikkeling en aanscherping en gaat daarbij uit van de beoordelingscriteria 2025-2028 zoals opgesteld door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Centraal hierbij staat:

- Inhoudelijke kwaliteit. Programma, collectie en onderzoek hangen altijd met elkaar samen en beïnvloeden elkaar doorlopend. Kennis en kennisontwikkeling ligt aan de basis van alle publieksactiviteiten.
- Maatschappelijke betekenis. De positie van Museum Catharijneconvent binnen het maatschappelijk debat wordt verkend en de relaties met het onderwijs worden verdiept en verbreed. Met de collectie als basis gaat het museum het gesprek aan over verschillende religies en overtuigingen. Ook dragen we het belang van een duurzaam museumgebouw en klimaatverantwoord collectiebeheer uit.
- Toegankelijkheid. Het nieuwe museumgebouw verbetert de toegankelijkheid van het museum niet alleen voor mensen met een fysieke beperking, maar ook op het gebied van taal en communicatie. Binnen de activiteiten voor het onderwijs worden er stappen gezet met digitaal aanbod.
- Gezonde bedrijfsvoering. Er wordt gewerkt aan heldere processen en een duidelijke organisatievisie en -structuur, zodat naast het gebouw ook de organisatie klaar is voor de toekomst.

Zo wordt de komende beleidsperiode het inhoudelijke en organisatorische fundament verstevigd. Samen met een vernieuwd museumgebouw zorgt dat voor een toekomstbestendig Museum Catharijneconvent.

Missie

Museum Catharijneconvent brengt mensen dicht bij elkaar. Onze collectie vindt zijn oorsprong in het christendom, en nodigt uit om het te hebben over onderwerpen die ons allemaal raken. Binnen én buiten de muren van het museum voeren we het gesprek over de rol en betekenis van religie in de samenleving. Inspirerende kunst en erfgoed, kennis van religie, verwondering, universele thema's en persoonlijke verhalen vormen de basis van ons programma, dat we maken in verbinding met partners en publiek.

Visie

Religie biedt schoonheid en troost, geeft hoop en houvast. Maar religie sluit ook uit, schuurt en leidt tot ongemak. Als museum maken we verschillende perspectieven op religie zichtbaar en dragen we bij aan meer kennis en begrip over elkaars levensovertuigingen en standpunten. Dat is hard nodig in een samenleving die sterk in beweging is. Het christendom in Nederland wordt internationaler en diverser. Veel kerken en kloosters sluiten hun deuren, terwijl de behoefte aan zingeving en duiding groeit. Als thema komt religie terug in discussies rond migratie, seksualiteit en andere politieke onderwerpen. Het maatschappelijk debat verhardt en verliest nuance. In oorlogsconflicten speelt religie een cruciale rol.

We bouwen daarom de komende jaren door aan een museum dat staat voor openheid, durf en aandacht. Waar het soms moeilijke of

Tentoonstelling Christendom en Slavernij, foto Yohannes Henriksson

ongemakkelijke gesprek wordt aangegaan en waar iedereen zich veilig, gehoord en gezien kan voelen. Wat raakt je, en wat drijft je? Met welke verhalen kunnen we de huidige tijd duiden? Vanuit deze vragen ontwikkelen we kennis en stellen we een informatief en prikkelend programma samen. De ingrijpende verbouwing brengt, met een breder programma-aanbod en een nieuwe collectiepresentatie, de ambitie om een uitnodigend, meerstemmig museum te zijn dichterbij. Een plek waar ruimte is voor verschil, maar het gesprek hierover mensen bij elkaar brengt.

Hoe we (samen)werken

Om een brede groep mensen te inspireren en te bereiken, werken we in samenspraak met uiteenlopende partners en publieksgroepen. Dat doen we op allerlei manieren. Via dialoogtafels en klankbordgroepen en door publiek en scholieren actief te bevragen in tentoonstellingen en rondleidingen. We participeren in internationale, nationale en lokale samenwerkingsverbanden. Een overzicht van onze belangrijkste partners is opgenomen in [bijlage 1](#).

De komende beleidsperiode breiden we de manieren waarop we samenwerken verder uit. Per project kiezen we daarbij steeds bewust voor een specifieke vorm van participatie: bijdragend, samenwerkend of co-creatief. Met name bij co-creatie, waarbij partners samenwerken op basis van gelijkwaardigheid in alle fasen van het proces, zien we ruimte voor experiment en groei.

SWOT

Voor de totstandkoming van dit beleidsplan is een SWOT-analyse opgesteld. Deze analyse ligt aan de basis van onze toekomstambities.

Sterkten

- Museum Catharijneconvent heeft een helder profiel;
- een inhoudelijk sterke programmering, met goed vormgegeven tentoonstellingen;
- een collectie van internationale waarde en betekenis, in het bijzonder de deelcollectie middeleeuwen;
- Museum Catharijneconvent is hét kennisinstituut voor de kunst en het erfgoed met betrekking tot het christendom in Nederland, met expertise op het terrein van bijvoorbeeld:
 - de verschillende christelijke denominaties, van katholicisme tot de verscheidenheid binnen het protestantisme
 - het erfgoed van internationale kerken
 - moderne en hedendaagse kunst in relatie tot het christendom
- het museum heeft een organisatie die sterk betrokken is bij het museum, van beleid tot tentoonstellingen;
- een sterk ontwikkelde visie op de verbouwing;
- activiteiten buiten de muren van het museum:
 - expertise en advies over christelijk erfgoed *in situ*
 - *Het Grootste Museum van Nederland*
 - *Feest! Weet wat je viert*
- een hoge registratiegraad van de collectie;
- een groot en breed bereik binnen het onderwijs, zowel binnen als buiten de muren van het museum;
- en grijpt de periode van sluiting tijdens de verbouwing aan voor experiment en onderzoek, zoals het leren kennen van nieuwe bezoekersgroepen.

Zwakten

- Het museum is wat betreft kennis en organisatie nog niet klaar voor de digitale transformatie.
- Processen in de organisatie moeten beter worden ingericht, waarbij een heldere structuur van verantwoordelijkheden en taken belangrijk is.
- Het museum maakt te weinig gebruik van data en analyse over (potentiële) bezoekers.
- Het museum heeft een traditionele uitstraling, wat verbreding van het publiek in de weg kan staan.
- Meerstemmigheid is nog niet voldoende aanwezig in de organisatie.

Kansen

- Religieus erfgoed staat in de belangstelling van nationale musea: er is sprake van een herwaardering. Dit biedt kansen voor samenwerking.
- Religie is een terugkerend en belangrijk thema in het maatschappelijk debat, als kenniscentrum kan het museum zich hierin sterk positioneren.
- Na de verbouwing: (inter)nationale belangstelling voor het nieuwe in- en exterieur van het museum.

Bedreigingen

- Religieuze geletterdheid neemt af: hoe blijft het museum actueel en relevant voor nieuwe generaties die niet zijn opgegroeid met kerk en religie?
- De zichtbaarheid van het museum tijdens de verbouwing is een aandachtspunt, evenals de financiering van de verbouwing. Prijzen blijven stijgen.
- Het fondsenlandschap in Nederland verandert: meer focus op de regio en op langlopende programma's. Voor tentoonstellingen is dit een punt van aandacht.

Tentoonstelling Gospel (2022), foto Thijs Wolzak

Publieksaanbod 2025-2028

Publieksgroepen

We willen met ons publieksaanbod zoveel mogelijk mensen bereiken en daarbij voor iedere bezoeker van betekenis zijn. Elk project is daarom gekoppeld aan een specifieke doelgroep. We gaan de komende periode inzetten op verdere verbreding binnen de bestaande publieksgroepen, met name de groep van tentoonstellingsbezoekers.

We werken voor en met:

- Volwassenen. Onder te verdelen in de categorieën:
 - Tentoonstellingsbezoekers;
 - dagjesmensen. Voor deze publieksgroep maken we *het Grootste Museum van Nederland*;
 - (internationale) toeristen. Een nieuw museumgebouw met internationale allure en een nieuwe meertalige collectiepresentatie biedt kansen om deze publieksgroep te vergroten.
- Utrechters. Met een te ontwikkelen programma met en voor de stad Utrecht willen we de binding met onze directe omgeving versterken, en hier van grotere betekenis voor zijn.
- Onderwijs. We werken al jaren intensief samen met het primair en voortgezet onderwijs en zijn voorloper op het gebied van cultuureducatie.
- Families. Ieder jaar maken we de *Mooiste Kerststal van Nederland* en *het Huis van Sinterklaas*. De rest van het jaar kunnen families na heropening terecht bij de nieuwe collectiepresentatie. Wanneer passend ontwikkelen we bij tijdelijke presentaties een familieroute of kinderactiviteiten.

Tentoonstelling Christendom en slavernij (2024), foto Yohannes Henriksson

Kerststal, foto Femke Lockeffer

Publieksaanbod

Het publieksaanbod van Museum Catharijneconvent bestaat uit de collectiepresentatie, wisselende tentoonstellingen, het *Grootste Museum van Nederland*, onderwijsprogramma's zoals *Feest!* en activiteiten als lezingen, workshops, concerten en andere evenementen.

Binnen het publieksaanbod bereiken we met onze tijdelijke tentoonstellingen het meeste publiek. Tentoonstellingen voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Ze passen bij de programmalijnen en het profiel van het museum.
- Ze geven, wanneer dat bij het onderwerp past, inzicht in de diversiteit van het christendom en staan in verbinding met andere religies.
- Ze worden ontwikkeld in samenspraak met partners en/of het publiek.
- Ze sluiten aan bij de leefwereld en interesse van bezoekers.
- Ze staan in relatie tot de huidige tijd en voeden daarmee het maatschappelijk debat.
- Ze zijn gebaseerd op (wetenschappelijk) onderzoek en vinden hun basis in de collectie.

We verdelen de programmering voor de komende beleidsperiode in drie fases: voor de verbouwing, tijdens de verbouwing (gesloten), en na heropening.

Programmering voor verbouwing

Tentoonstelling: Tussen hemel en oorlog

Een tentoonstelling over de rol van religie en spiritualiteit in de moderne kunst van het interbellum, de periode tussen de twee wereldoorlogen. De tentoonstelling wordt een eyeopener en vertelt niet alleen een nieuw verhaal over het interbellum, maar vraagt ook om reflectie op de huidige tijd. Nooit eerder werd de kunst van het interbellum vanuit dit perspectief belicht. De tentoonstelling is een resultaat van kennisontwikkeling en collectiebeleid rondom moderne en hedendaagse kunst zoals ingezet in de periode 2021-2024.

Tentoonstelling: Geef ons heden kunst. Uit de collectie van Museum Catharijneconvent [werktitel].

Met deze tentoonstelling laten we de eigen collectie optimaal stralen. We tonen recente aanwinsten van hedendaagse kunst in relatie tot oudere kunst uit de collectie. Zo laten we onze topstukken op een nieuwe en verfrissende manier zien en plaatsen we onze collectie in een breder historisch perspectief.

Het Huis van Sinterklaas

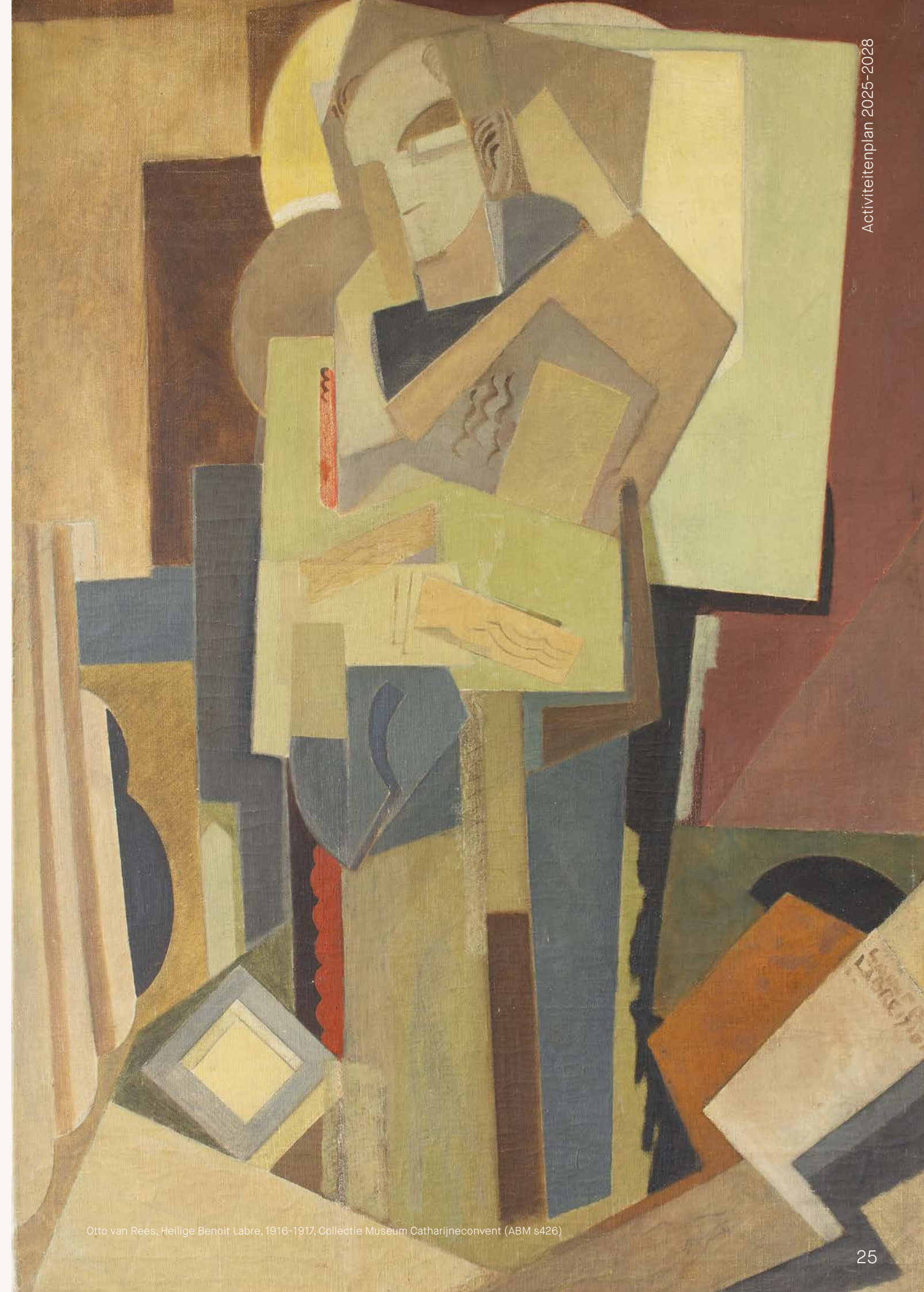
Jaarlijks logeert Sinterklaas een aantal weken in Museum Catharijneconvent. Tijdens een bezoek aan *Het Huis van Sinterklaas* maken basisschoolleerlingen en families kennis met steeds een andere sinterklaaslegende. Aan de hand van de museale collectie en onder begeleiding van een museumdocent leren kinderen én hun volwassen begeleiders spelenderwijs.

De Mooiste kerststal van Nederland

De *Mooiste kerststal van Nederland* is ook in 2025 te zien in de Sint Catharina-kathedraal naast het museum. Na zeer succesvolle eerste edities haalt het museum wederom de ruim 600 achttiende-eeuwse kerststalfiguren inclusief hun spectaculaire decor van stal. Bezoek aan de stal blijft voor iedereen gratis.

Het Grootste Museum van Nederland

Verspreid over heel Nederland is het *Grootste Museum van Nederland* te bezoeken. De 27 locaties zijn divers: kerken, synagogen, tempels en moskeeën. Het *Grootste Museum van Nederland* vestigt de aandacht op de schoonheid van de meest bijzondere interieurs van religieuze gebedshuizen in ons land. Een uniek samenwerkingsproject, dat dankzij de inzet van honderden vrijwilligers jaarlijks honderdduizenden bezoekers op de verschillende locaties ontvangt. Het project vestigt de aandacht op het belang van beheer en behoud van gebedshuizen in een tijd dat er veel moeten sluiten wegens afnemend gebruik.

Otto van Rees, Heilige Benoit Labre, 1916-1917, Collectie Museum Catharijneconvent (ABM s426)

Programmering tijdens de sluiting

Tijdens de verbouwing (2026–2028) wordt er achter de schermen hard gewerkt, maar kunnen we binnen de museummuren geen publieksactiviteiten organiseren. In deze periode sturen we een deel van onze collectie op reis, versterken we de verbinding met de stad en ontwikkelen we een stevig fundament van publieksmiddelen en –programma’s waar we de komende jaren op kunnen voortbouwen. Dat geldt in het bijzonder voor digitaal aanbod. Uiteraard blijft het *Grootste Museum van Nederland* open voor bezoek en wordt in de Sint Catharinakathedraal de traditie van de *Mooiste Kerststal van Nederland* voortgezet.

Collectie op reis

Circa 30 topstukken uit onze collectie zullen tijdens deze periode elders in Nederland te zien zijn. Hiervoor wordt samengewerkt met een flink aantal musea en erfgoedinstellingen. Dat zal verrassende perspectieven opleveren, omdat de collectie wordt getoond in verbinding met andere objecten, binnen andere thema’s en op andere locaties. Zo maken ook mensen die het museum nog niet kennen, kennis met de collectie. Via onze website informeren we het publiek over waar onze topstukken tijdelijk verblijven.

Toekomstig publieksaanbod

Tijdens de sluiting is er ruimte voor onderzoek en experiment. Er wordt daarom in die periode een breder publieksaanbod ontwikkeld met de collectie als uitgangspunt, dat zich nog sterker gaat verhouden tot thema’s die leven in de samenleving.

In de beleidsperiode 2025–2028 wordt er gewerkt met twee [programmaliijnen](#). Deze vormen het uitgangspunt voor toekomstig publieksaanbod met een duurzaam en herkenbaar karakter. Zo willen we publiek op basis van meer dan alleen tentoonstellingsbezoek aan het museum binden, maar bijvoorbeeld ook met een reeks lezingen.

Programma met de stad

Utrecht is een jonge en diverse stad die nog altijd groeit. Het museum wil van grotere betekenis zijn voor de directe omgeving en kan van de stad en haar inwoners veel leren. Het museum wil daarom met Utrechters het gesprek aangaan over de rol van christendom en religie in hun leven en stad. De verkenning van de mogelijke programmering, ook wat betreft digitaal aanbod, start in 2025. Er wordt daarbij bewust gezocht naar nieuwe samenwerkingspartners die voor het museum nieuwe netwerken meebrengen. Zo worden publieksgroepen bereikt die het museum nu nog nauwelijks weten te vinden en vice versa.

Programmering na heropening

Het vernieuwde museum opent met een krachtig en doorlopend publieksaanbod. Een aanbod dat met actuele thema's de toon weet te zetten en bezoekers prikkelt om met elkaar in gesprek te gaan.

Tentoonstelling: Sacred Sounds

De heropening van het museum wordt gevierd met *Sacred Sounds*. Kunst en collectie, architectuur en muziek vormen hierin een totaalbeleving: een spectaculaire kennismaking met het nieuwe museumgebouw. De tentoonstelling maakt zicht- en hoorbaar hoe religieuze verwondering tastbaar wordt in kunst en muziek. Componisten maken muziekstukken geïnspireerd door de collectie. *Sacred Sounds* laat zo nieuwe perspectieven op de collectie zien en horen en biedt kansen om een breed en divers publiek te trekken.

Collectiepresentatie

De nieuwe collectiepresentatie toont de topstukken van het museum binnen verschillende universele thema's. Met de collectiepresentatie kan de collectie stralen en wordt getoond dat deze van grote waarde is bij het agenderen van actuele en maatschappelijke onderwerpen.

De voornaamste doelgroep voor de collectiepresentatie wordt het onderwijs, een unicum. Via het onderwijs worden alle lagen uit de samenleving bereikt. Leraren en ouders vinden het soms lastig om het gesprek over religie op een open manier te voeren, terwijl dat in de samenleving waarin kinderen opgroeien enorm belangrijk is.

Tegelijkertijd is de collectiepresentatie er natuurlijk voor iedereen.

Tentoonstellingsbezoekers en (inter)nationale toeristen kunnen zich verwonderen over de topstukken en de (kunst)historische verhalen erachter en (klein)kinderen leren er met hun familie bijvoorbeeld over feesten en tradities.

Terugkerend aanbod

Ook in het nieuwe museum wordt vastgehouden aan de succesnummers van december: het *Huis van Sinterklaas* en *De Mooiste Kerststal van Nederland*. Uiteraard blijven ook de deuren van alle locaties van het *Grootste Museum van Nederland* geopend.

Programmaliijnen

Om een duurzame en heldere richting te geven aan het toekomstige publieksaanbod worden er de komende periode twee programmaliijnen uitgewerkt.

Lijn 1: Verwondering en ervaring

Binnen deze lijn wordt aanbod ontwikkeld dat raakt aan (het ervaren van) schoonheid, het mystieke, en het niet-tastbare. Hoe worden gevoelens en gedachten over religie en spiritualiteit geuit en vertaald binnen de beeldende kunst?

Lijn 2: Gesprek en ontmoeting

Het aanbod binnen deze lijn richt zich op de rol van religie, persoonlijk of institutioneel, in de samenleving. Door het gesprek aan te gaan met verschillende stemmen en posities binnen en buiten het christendom biedt de lijn ook kansen om nieuwe publieksgroepen te bereiken.

In lijn 1 wordt steeds toegewerkt naar een concrete tentoonstelling, binnen lijn 2 staat het gesprek, de ontmoeting, en het agenderen van onderwerpen centraal. Die onderwerpen komen terug in de nieuwe collectiepresentatie en toekomstige programmering.

Onderwijs

Ambities

Met het aanbod dat voor scholen wordt ontwikkeld dragen we bij aan een kerntaak van het onderwijs: het bevorderen van actief burgerschap. In het onderwijs is er een grote behoefte aan het verkrijgen van meer inzicht in elkaars drijfveren, culturen en religieuze achtergronden. Juist in hun vormende jaren kan het museum voor leerlingen een veilige plek zijn waar ze kunnen reflecteren op waar ze vandaan komen, hoe ze zich (willen) verhouden tot anderen, op wat ze belangrijk vinden en waar ze in geloven. Het gesprek hierover is juist in schoolverband van grote waarde omdat hier verschillende achtergronden en culturen bij elkaar komen.

In de onderwijsprogramma's staat verwondering als startpunt om te leren centraal, met aandacht voor het verwerven van vaardigheden en kennis, het stimuleren van sociale normen en waarden en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en identiteitsvorming. Door I ASK in te zetten als open gespreksmethode en 'leren door te doen' als verwerkingsmethode, wordt nieuwsgierigheid en een open blik gestimuleerd.

Onderwijsaanbod 2025

In deze periode vertrouwen we op ons succesvolle aanbod voor het primair en voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs bieden we programma's aan binnen de leerlijnen *Feest! Weet wat je viert* en *Wie ben ik*, waaronder ook het burgerschapsprogramma *Weet wat je zegt*. Voor het voortgezet onderwijs bieden we lesprogramma's aan over de middeleeuwen, de geschiedenis van het kloosterleven en de Reformatie. Ook bieden we voorbereidende lessen voor de eindexamens Kunst Algemeen en Geschiedenis.

Onderwijsaanbod tijdens de sluiting

Tijdens de tijdelijke sluiting van het museum wordt er aansprekend digitaal lesmateriaal ontwikkeld dat voor alle niveaus in het PO en VO (met speciale aandacht voor het VMBO) in de klas te gebruiken is. Ook na heropening blijft dit materiaal relevant. Daarnaast wordt er een jaarlijkse digitale *Huis van Sinterklaas* les voor de onderbouw van het PO ontwikkeld of organiseren we een fysieke editie in samenwerking met partners. Er wordt ook aanbod voor het speciaal onderwijs en leerkrachten en studenten van PABO's en lerarenopleidingen gemaakt. Daarnaast wordt er onderzocht welke rol het museum kan spelen voor het MBO en universitaire opleidingen. Samen met een aantal onderwijsinstellingen wordt er in deze periode in co-creatie aan onderwijsaanbod voor het vernieuwde museum gewerkt. Er wordt lesmateriaal ontwikkeld en er worden werkvormen getest in de klas. Ook wordt de mogelijkheid onderzocht om het prijswinnende burgerschapsprogramma *Weet Wat Je Zegt* te blijven aanbieden voor groep 7/8 en zo actief te blijven in de stad Utrecht. Aansluitend op die ambitie is er de wens om in samenwerking met Museum Ons' Lieve Heer op Solder toe te werken naar een Utrechtse editie van *Voices of Tolerance*: een burgerschapsprogramma waarin VMBO leerlingen reflecteren op actuele thema's als vrijheid, verdraagzaamheid en tolerantie.

Feest! Weet wat je viert

Het landelijke educatieproject *Feest! Weet wat je viert* is al jaren een speerpunt van het museum. Met *Feest!* wil Museum Catharijneconvent samen met 11 partners (waarvan één in Suriname) sociale cohesie onder kinderen bevorderen door aan de hand van feesten en tradities te praten over elkaars achtergrond. Een brede coalitie van financiers draagt het project tot en met 2025. In 2025 wordt samen met de inhoudelijke partners verkend in welke vorm de succesvolle samenwerking kan worden voortgezet.

Onderwijsaanbod na heropening

Na heropening kan het gecreëerde aanbod volop worden ingezet, met de nieuwe collectiepresentatie als middelpunt van alle onderwijsprogramma's.

Toegankelijkheid

Het museum vindt het belangrijk dat bezoekers gelijkwaardig en zo zelfstandig mogelijk kennis kunnen maken met het museumgebouw en programma-aanbod. De laatste jaren zijn al mooie stappen gezet op het gebied van inhoudelijke toegankelijkheid. In het vernieuwde museum wordt toegankelijkheid een basisvoorwaarde.

Zes soorten toegankelijkheid staan daarbij centraal:

- **inhoudelijk:** onder andere met tastobjecten en audiodescripties binnen de nieuwe collectiepresentatie;
- **digitaal:** waaronder een nieuwe website die voldoet aan de standaard voor digitale toegankelijkheid;
- **fysiek:** een toegankelijk gebouw met onder andere brede doorgangen, voldoende contrast in materiaalkeuze en een passend lichtplan;
- **sociaal:** gastvrije ontvangst en gelijkwaardige behandeling van iedereen waarvoor en waarmee wij werken;
- **representatie:** bijvoorbeeld door mensen met een beperking aan het woord te laten in persoonlijke verhalen binnen de collectiepresentatie.

Binnen deze pijlers wordt er nauw samengewerkt met toegankelijkheidsadviseurs van Accessibility en de klankbordgroep toegankelijkheid. Ook wordt er kennis en ervaring uitgewisseld met Utrechtse partners die ook het Stadsakkoord Toegankelijkheid ondertekend hebben.

Foto Museum Catharijneconvent

Kennis en Onderzoek

Museum en kenniscentrum

Museum Catharijneconvent is een publieksinstelling. Tegelijkertijd wordt er met de collectie als basis veel wetenschappelijk onderzoek verricht:

- (kunst) historisch onderzoek
- materiaal-technisch onderzoek
- onderzoek naar erfgoed in situ
- onderzoek dat een bijdrage levert aan de maatschappelijke contextualisering van de collectie en aan het gesprek over religie

Er wordt steeds vanuit de driehoek *collectie - onderzoek - programmering* gewerkt. Deze drie aspecten staan altijd in relatie tot elkaar. Met de nadruk op collectie en programmering onderscheidt het museum zich van onderwijsinstellingen en onderzoeksinstituten. Erfgoed en kunst uit de eigen collectie en in situ hebben een fundamentele rol in het onderzoek en de programmering die daarmee wordt ontplooid: tentoonstellingen, publicaties, educatieve projecten en familieprogrammering. Dit geeft het museum een unieke positie en voortrekkersrol in het kennislandschap van het religieus erfgoed in Nederland. De komende periode wordt het publiek nog meer betrokken bij kennisontwikkeling middels speculatief onderzoek: door veronderstellingen en deelresultaten in een vroeg stadium van lopend onderzoek met publiek te delen en hierop actief te bevragen wordt kennis opgehaald. Dit geeft meer maatschappelijke context aan thema's die nog volop in beweging zijn in de samenleving, zoals de omgang met het koloniale verleden.

Bibliotheek

De bibliotheekcollectie van Museum Catharijneconvent bestaat uit boeken, tijdschriften en andere documentatie die de deelcollecties, de tentoonstellings-programmering en de museumgeschiedenis representeren. Er is ook een aanzienlijke en unieke collectie niet uitgegeven materiaal over kerken en kloosters in Nederland. Deze beleidsperiode werken we aan een doorontwikkeling van het verzamelbeleid van de bibliotheek door scherper te formuleren op welke terreinen er wordt verzameld, en op welke deelgebieden al door andere bibliotheken wordt voorzien. Onderdeel van deze aanscherping is enerzijds afstoting, anderzijds digitalisering.

Aandachtspunten

Voor de periode 2025-2028 is een aantal nieuwe aandachtspunten geformuleerd waarmee de kennisontwikkeling van het museum wordt aangescherpt en verdiept. De afgelopen beleidsperiode is het kennisterrein vergroot met aandacht voor erfgoed van internationale kerken en aandacht voor moderne en hedendaagse kunst met religieuze thematiek. Dit blijven belangrijke en terugkerende thema's.

Internationale kerken

In de periode 2021-2024 heeft het museum met verschillende projecten de groeiende diversiteit van het christendom in Nederland belicht. Ook is er onderzoek gedaan naar het erfgoed van verschillende internationale kerken om lacunes binnen zowel de eigen collectie als de Collectie Nederland bloot te leggen. Dit heeft onder andere geleid tot toevoegingen aan de vaste collectiepresentatie. In de periode 2025-2028 wordt dit vervolgd en wordt er bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar het erfgoed van orthodoxe kerken in Nederland, met de ambitie om hier in de toekomst een tentoonstelling over te organiseren. Ook geeft de tentoonstelling *Christendom en slavernij* (2024) aanleiding tot verder onderzoek voor toekomstige projecten.

Missie en zending

Vanwege de ontstaansgeschiedenis van Museum Catharijneconvent is de aanwezige collectie missie- en zendingserfgoed grotendeels eenzijdig. Deze bestaat met name uit objecten die in Nederland werden gemaakt en gebruikt. Het museum wil echter een gebalanceerd en compleet verhaal vertellen, waarin historische ontwikkelingen, doorwerking van missie- en zendingsgeschiedenis en het gegeven van *reversed mission* aan bod komen. In deze beleidsperiode wordt dit onderwerp daarom verder uitgewerkt met concrete onderzoeks- en participatieprojecten samen met internationale kerkgemeenschappen. In de eerste jaren na heropening wordt er een tentoonstelling over dit onderwerp geprogrammeerd.

Migratie: nieuwe perspectieven

Onderzoek naar de museumcollectie binnen de (historische) context van migratie, zowel vroeger als nu, brengt nieuwe perspectieven. De eerste migranten in Nederland waren christenen en ook nu nog vestigen zich vanuit de hele wereld christenen in Nederland. Het museum streeft ernaar dat de collectie een weerspiegeling is van het eeuwenoude verhaal over migratie en christendom en blijft onderzoek doen naar objecten en voorwerpen die dit verhaal het beste kunnen vertellen.

Tegelijkertijd kan migratie niet los worden gezien van andere religies in Nederland. In de komende beleidsperiode doet het museum daarom onderzoek naar andere religies en levensovertuigingen, met de eigen collectie als vertrekpunt. De ontsluiting van onderzoek dat de museumcollectie verbindt met het erfgoed van andere religies

kan verbindend werken en bijdragen aan meer inzicht en begrip van elkaars achtergronden en beweegredenen. Dat wederzijds begrip is zeer urgent in een polariserend politiek klimaat, waarin groepen steeds vaker tegenover elkaar komen te staan.

Kerkinterieurs

De erfgoedspecialisten van Museum Catharijneconvent breiden de kennis over kerkinterieurs in Nederland iedere dag verder uit. Dit krijgt vorm in publicaties als *Kerkinterieurs in Nederland* (2016) en *Wereldkerken in Nederland* (2024). De komende periode blijft binnen het lopende onderzoek naar kerkinterieurs in Nederland een belangrijke focus liggen op het interieur van de orthodoxe kerken in Nederland.

Internationaal

In de periode 2025-2028 start er een onderzoeksproject rondom een topstuk uit de collectie: de vijftiende-eeuwse Petrus sculptuur van Claus de Werve [RMCC b304]. Dit resulteert in een grote tentoonstelling in de eerste jaren na heropening. Eerder onderzoek wordt voortgezet en uitgebreid met materiaal-technisch onderzoek in samenwerking met Musée des Beaux-Arts de Dijon, Musée de Cluny in Parijs en internationale experts op dit terrein.

Voor een toekomstige tentoonstelling met werktitel De Noordzee wordt er onderzoek gedaan met Nationaal Museum IJsland, Universiteit van Bergen en Museum M in Leuven. In de late middeleeuwen zorgde gemeenschappelijke liturgie voor internationale verbinding. Religie en kunst verbond zo een enorme diversiteit aan culturen rondom de Noordzee.

Moderne en hedendaagse kunst

De tentoonstellingen *Tussen hemel en oorlog* en *Sacred Sounds* dragen bij aan kennisontwikkeling en -deling over moderne en hedendaagse kunst. Er wordt een vervolg georganiseerd op het succesvolle symposium van 2022 over de kunst van het interbellum. Ook wordt er een fellowship ontwikkeld voor hedendaagse makers en/of denkers met als onderwerp maatschappelijke vraagstukken waarbinnen religie een rol heeft, zoals seksualiteit en politiek.

Nieuwe collectiecatalogus

De huidige collectiecatalogus van Museum Catharijneconvent dateert uit 1996. In de periode 2025-2028 wordt er een prachtige nieuwe catalogus gemaakt die de topstukken van het museum vanuit de hedendaagse context omschrijft, inclusief het kloostergebouw. Daarnaast worden collectiestukken van de deelcollecties moderne en hedendaagse kunst en internationale kerken opgenomen.

Laurentiuskerk Kimsward, foto Femke Lockefeer

Ulu Moskee, foto Femke Lockefeer

Bram Petraeus, Grieks-orthodoxe kathedraal van de Heilige Nikoïas (Rotterdam), foto Femke Lockefeer

Tentoonstelling Fashion for God, foto Cindy Bakker

Collectie

Kwaliteit

Het museum streeft niet naar een collectie die compleet is, maar naar een collectie met een zo groot mogelijke betekenis en zeggingskracht. De omvang van de collectie is groot en de kwaliteit sterk wisselend. In het beheersbaar, representatief én actueel houden van de collectie is kwaliteit van primair belang. Dat betekent niet alleen actief verzamelen, maar ook actief ontzamelen. Ook wordt duurzaamheid een belangrijke focus binnen het collectiebeleid.

Collectiethema's

Sinds de vorige beleidsperiode werken we met vier collectiethema's, die richting geven aan collectievorming:

- tradities en rituelen
- living presence
- vestigen, verdwijnen, veranderen
- verbeelding en interpretatie van verhalen in en rondom de Bijbel

Verzamelen

Onze collectie wordt doorlopend aangescherpt en verrijkt met verwervingen voor de andere kerncollecties van het museum, waaronder de kerncollectie beeldhouwkunst uit de middeleeuwen en renaissance. De Collectie Nederland is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Omdat zowel het erfgoed van internationale kerken als moderne en hedendaagse kunst met een religieuze thematiek niet goed vertegenwoordigd zijn in de huidige samenstelling van de collectie, wordt hier qua verwervingen extra op ingezet. Binnen het aankoopbeleid voor de deelcollectie moderne en hedendaagse kunst werkt het museum samen met Museum Krona.

Neogotische objecten (ca. 1865 - 1915) verdienen in de komende beleidsperiode extra aandacht. Hier is sprake van urgentie als het gaat om verzamelbeleid, omdat een aanzienlijk deel van deze objecten dakloos wordt vanwege sluitende katholieke kerken en kloosters.

Ontzamelen

Om de collectie kwalitatief te verbeteren en de beheersbaarheid te vergroten, is er in de afgelopen beleidsperiode een ontzamelproject gestart. Dankzij het ontzamelproject ontstaat er fysiek meer ruimte in de depots. Dit is hard nodig: de meeste depots zijn vol en bieden geen ruimte voor nieuwe verwervingen.

Duurzaamheid

De verbouwing en herinrichting van het museum geven de mogelijkheid om uitdagingen op het terrein van collectiebeheer en duurzaamheid aan te pakken – uitdagingen die sectorbreed leven. De komende jaren worden er daarom twee onderzoeken verricht die de fundamentele vraag stellen hoe we het museum tot een duurzame en ethisch verantwoorde collectiepraktijk kan komen.

Collectie in situ

Museum Catharijneconvent ondersteunt kerken en kloosters in de zorg voor hun erfgoed. Binnen het systeem Kerkcollectie Digitaal staan honderdduizenden voorwerpen in situ geregistreerd. Dit systeem helpt eigenaren en beheerders ook bij afstoting en herbestemming van hun inventaris.

De verwachting is dat in de periode 2025-2028 enkele honderden gebedshuizen hun oorspronkelijke functie zullen verliezen. Keuzes over behoud en verlies worden steeds dringender. Museum Catharijneconvent voelt zich als hoeder van het christelijk erfgoed in Nederland verantwoordelijk voor deze urgente maatschappelijke opgave.

In het verlengde van het onderzoek en de tentoonstelling *Fashion for God* (2023), zal het museum als casus een onderzoek doen naar religieuze textilia in beheer van oudkatholieke kerken. Mochten deze textilia ooit hun huis verliezen, hoe verhoudt Museum Catharijneconvent zich dan tot deze collectie buiten de muren? Voordat deze situatie zich voordoet, worden door middel van onderzoek de opties doorgedacht en wordt er een Masterplan Collectiemobiliteit Religieus Textiel geformuleerd. Dit onderzoek zal plaatsvinden in 2024-2025.

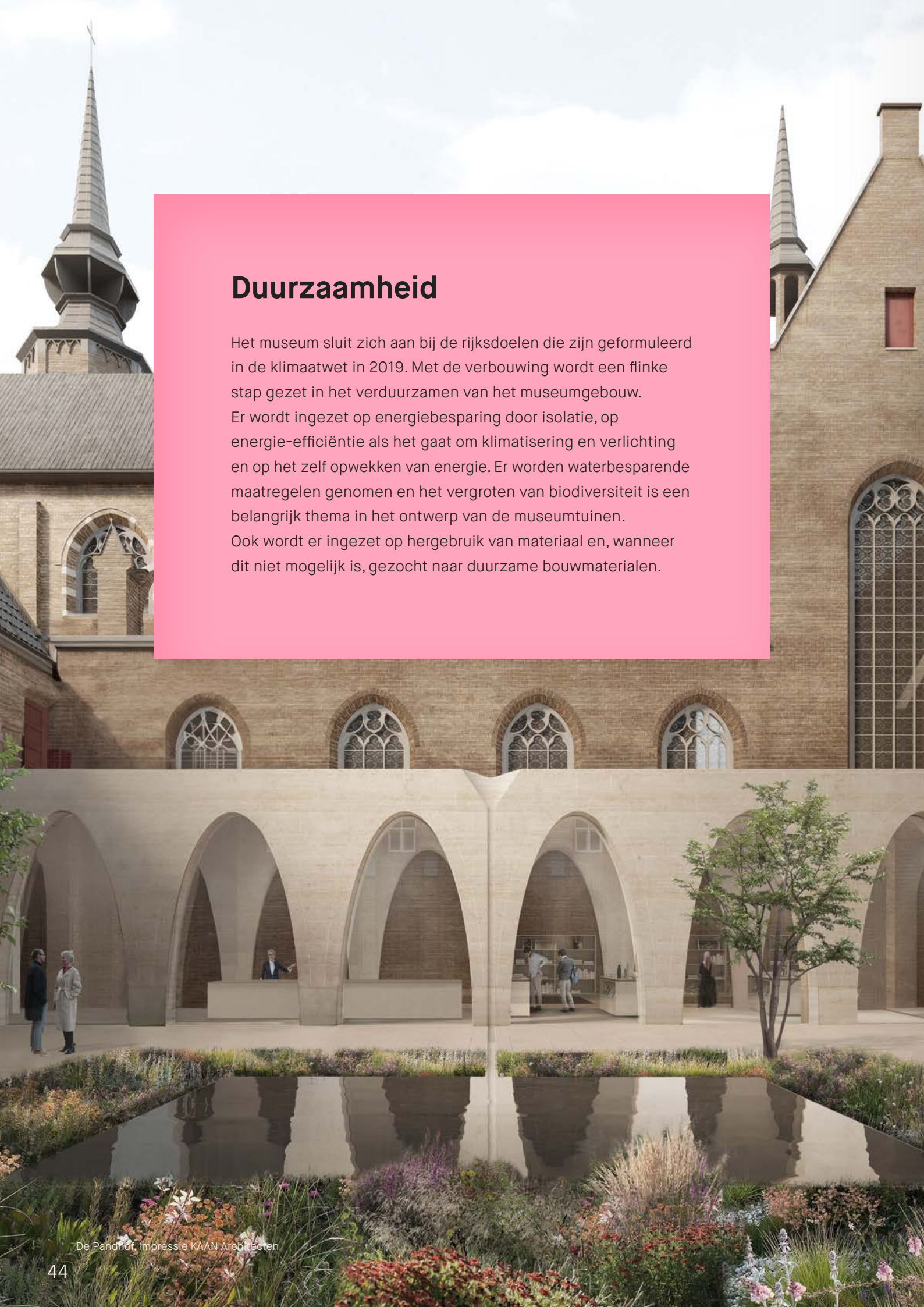
Restauraties

Vanwege beperkt budget worden restauraties vooral uitgevoerd aan objecten die in een publiekspresentatie komen. Om de collectie na de heropening van het museum in optimale staat te kunnen presenteren worden er tijdens de sluiting van het museum veel voorwerpen gerestaureerd. Behandelingen worden uitbesteed aan zelfstandige restauratoren. Om alle gewenste restauraties te bekostigen moeten er aanvullende financiële middelen worden geworven.

Er wordt een meerjarig project gestart ter kennisontwikkeling en –borging op het gebied van polychromie op middeleeuwse beeldhouwkunst. Kennis over dit onderwerp wordt ook ingezet voor beheer en behoud van het erfgoed *in situ*.

Registratie

Honderd procent van de objecten in het museum is voorzien van een basisregistratie. In de komende periode gaat de aandacht uit naar het aanvullen van de basisregistratiegegevens waaronder het invoeren van tentoonstellingsgegevens en foto's, het beschikbaar stellen van gegevens van de museale bibliotheek en het voltooiën van de fotografie van de deelcollecties prenten, boeken en textilia. Er wordt ook een nieuw registratiesysteem in gebruik genomen, omdat de serviceverlening van het huidige systeem in 2024 is gestopt. Er is een grote wens om voor de registratie van de eigen collectie en die van kerken en kloosters binnen Kerkcollectie Digitaal in de toekomst één systeem te hanteren.

Duurzaamheid

Het museum sluit zich aan bij de rijksdoelen die zijn geformuleerd in de klimaatwet in 2019. Met de verbouwing wordt een flinke stap gezet in het verduurzamen van het museumgebouw. Er wordt ingezet op energiebesparing door isolatie, op energie-efficiëntie als het gaat om klimatisering en verlichting en op het zelf opwekken van energie. Er worden waterbesparende maatregelen genomen en het vergroten van biodiversiteit is een belangrijk thema in het ontwerp van de museumtuinen. Ook wordt er ingezet op hergebruik van materiaal en, wanneer dit niet mogelijk is, gezocht naar duurzame bouwmaterialen.

Organisatie Bedrijfsvoering Codes

Organisatie

De medewerkers van Museum Catharijneconvent zijn inhoudelijk gedreven en zien uit naar de opening van het vernieuwde museum. De organisatie kent een informele cultuur met aandacht voor inclusiviteit en sociale veiligheid. Vanuit de kernwaarden openheid, durf en aandacht gaan de medewerkers zich trainen in het voeren van (ongemakkelijke) gesprekken. Dit is voorwaardelijk om de gesprekken over religie met de buitenwereld goed vorm te geven. Goede en open communicatie is bovendien belangrijk voor een stabiele en weerbare organisatie. Binnen de strategische personeelsplanning is er aandacht voor verdere versterking van kennis over digitale vaardigheden en voor diversiteit. Een focus op fysieke en mentale gezondheid draagt bij aan duurzame inzetbaarheid. Daarnaast wordt er bewust gewerkt met een aantal flexibele arbeidsplaatsen. Dit geeft ruimte aan talentontwikkeling en voegt nieuwe kennis toe aan de organisatie.

Financiën

Het museum is financieel gezond, heeft voldoende liquiditeit en een goede balanspositie. De huisvestingsmiddelen geven ruimte om een groot deel van de verbouwingskosten te financieren en in circa 30 jaar terug te betalen. De collectie-middelen zijn helaas niet toereikend om goed voor de collectie te kunnen zorgen. Om aan de basisvoorwaarden te voldoen, worden publieksmiddelen toegeschreven aan de collectie. Tentoonstellingen zijn altijd voor 30% afhankelijk van externe financiering. Gezien het veranderende fondsenlandschap wordt onderzocht of dit haalbaar is op de langere termijn. De projecten *Grootste Museum van Nederland* en *Feest!* (t/m 2025) zijn volledig extern gefinancierd. De dienstverlening van de erfgoed-specialisten wordt deels uit de rijkssubsidie en deels door de opdracht-verstrekende kerken en kloosters gefinancierd.

Informatiemanagement

Door de inzet van meer digitale middelen en applicaties is het van belang aandacht te besteden aan de digitale weerbaarheid. Met een nieuwe ICT-partner zijn eerste stappen gezet. Ter ondersteuning van de digitale organisatie en ter ontwikkeling van een informatieplan wordt een informatiemanager aangesteld.

Vrienden en donateurs

De Vereniging Vrienden van Museum Catharijneconvent en het Fonds Museum Catharijneconvent zijn essentiële pijlers van het museum. De Vrienden en Donateurs dragen financieel bij aan projecten en vervullen een waardevolle ambassadeursrol. Tijdens de verbouwing worden ze geïnformeerd over de voortgang en het museum organiseert speciale mogelijkheden om betrokken te blijven, zoals exclusieve updates, rondleidingen achter de schermen en online activiteiten.

Voor Fonds Museum Catharijneconvent ligt de focus op groei van het aantal Donateurs en daarmee hogere inkomsten voor het museum. Daarnaast krijgt de werving van nalatenschappen speciale aandacht in de strategie, gezien de toename van de inkomsten uit erfstellingen en legaten.

Culturele codes

Vanuit de kernwaarden van het museum wordt er ook de komende beleidsperiode vorm gegeven aan de culturele codes. Een korte reflectie per code volgt hieronder.

- **Governance Code Cultuur (GCC)**

Het bestuursverslag en het publieke jaarverslag belichten de nauwgezette wijze waarop het museum de GCC opvolgt. De directeur agendeert governance in de raad van toezicht. Vacatures in de raad van toezicht worden openbaar gemaakt. De zevenkoppige raad van toezicht komt jaarlijks minstens vier keer bij elkaar en staat ook stil bij in- en externe risico's voor de organisatie. Er is een liaison-functie tussen de ondernemingsraad en de raad van toezicht. Nevenfuncties van de leden van het bestuur en de raad van toezicht worden openbaar gemaakt. De directeur-bestuurder volgt de regels van het opgestelde treasurystatuut (2018). Het museum volgt de WNT.

- **Code Diversiteit en inclusie**

Het museum committeert zich met volle overtuiging aan de Code Diversiteit & Inclusie. De nadruk ligt de komende periode op de P's van Personeel en Partners, met een meer divers Programma en Publiek als gevolg.

Gelet op de huidige samenstelling van het personeelsbestand richt het museum zich in eerste instantie op de werving van mensen die wat betreft culturele achtergrond, opleiding (met de nadruk op meer praktijkgerichte opleidingen) en ervaring complementair zijn aan het team. Tijdens wervingsprocedures zijn medewerkers zich zeer bewust van de valkuilen van unconscious bias. Ze ondervangen dat door zo objectief mogelijk te kijken naar wat er nog mist in de organisatie, en zichzelf niet onbewust te laten leiden door wie er op ze lijkt.

Daarnaast komt de nadruk op de P van partners te liggen, met het publieksprogramma in en met de stad tijdens sluiting als proeftuin hiervoor. In de samenwerking met SKIN Nederland is al gebleken dat samenwerking met nieuwe partners écht van invloed is op het denken en doen van het museum.

Werken met de Code D&I is een continu proces. Om de ambities te kunnen waarmaken wordt er daarom deze beleidsperiode een museumbrede werkgroep in het leven geroepen. Vertegenwoordigers van alle afdelingen stellen samen en met gedeelde verantwoordelijkheid een plan van aanpak op om diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid te bevorderen. Ook werkt het museum samen met het Critical Friends netwerk van PACT Utrecht en met Utrecht Divers & Inclusief. De nieuwe kantoren die na de verbouwing in gebruik worden genomen zijn geschikt voor mensen met een fysieke beperking.

- **Fair Practice code**

Het museum hecht aan een goede beloning en eerlijke werkafspraken, zowel voor het eigen personeel als voor zzp'ers. De tarieven voor zzp'ers worden vanaf 2025 op reguliere basis doorgelicht en waar nodig aangepast. Verder wordt er scherp gekeken waar vrijwilligers kunnen bijdragen of waar betaalde krachten noodzakelijk zijn. Dit om in het vernieuwde museum een toekomstbestendige werkwijze te realiseren met een helder en eerlijk vrijwilligersbeleid. Voor eigen medewerkers hanteert het museum de museum-cao, voor kunstenaars de richtlijn voor kunstenaarshonoraria. Vrijwilligers werken op basis van vrijwilligersbeleid en een contract. Alle stagiairs ontvangen een vergoeding.

Foto Marco Sweering

Foto Ruben de Heer

Jacques Frenken, Blauwe Madonna (detail), 1929, Collectie Museum Catharijneconvent (RMCC b119)

Foto Thijs Wolzak

Bijlage 1: Samenwerkingspartners

Museum Catharijneconvent werkt nauw samen met een brede groep aan partners. In de komende beleidsperiode worden relaties met het onderwijs en culturele en maatschappelijke samenwerkingspartners geïntensiveerd en uitgebouwd. Met name het te ontwikkelen programma met de stad zal hiervoor bepalend zijn.

Huidige partners van Museum Catharijneconvent zijn:

Lokaal/regionaal (provincie Utrecht)

- SUM: Samenwerkende Utrechtse Musea
- Universiteit Utrecht
- Cultuur & School
- Kunst Centraal
- De Dansers
- Bevrijdingsfestival Utrecht
- Domkerk / Gertrudiskathedraal / Catharinakathedraal
- Kerken Kijken Utrecht
- Utrechts Archief
- Leger des Heils
- Landschap Erfgoed Utrecht
- Monumentenwacht Utrecht
- Oud-Utrecht
- Architectuurcentrum Aorta

Nationaal

- Kring Rijksmusea
- Netwerk *Feest! Weet wat je viert* (incl. Suriname)
- SKIN Nederland
- Museum Krona
- Partners Grootste Museum van Nederland
- Accessibility
- Restauratieopleiding: Universiteit van Amsterdam
- SRAL (Stichting Restauratie Atelier Limburg)
- Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, Marks on Art
- Vrije Universiteit
- Reinwardt Academie
- HDC Centre for Religious History
- Kerken en kloosters (koepels, landelijke bureaus en afzonderlijke locaties)
- Vereniging van Beheerders van Monumentale Kerkgebouwen
- Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Donatus
- COUP / Fonds Religieus Erfgoed / Nationale Monumentenorganisatie / Monumentenbezit
- Konferentie Nederlandse Religieuzen / Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven
- Stichtingen Oude Groninger/Friese/Gelderse/Hollandse/Zeeuwse kerken
- Partners PTRE, waaronder NRF, VNG, CIO-K.

Internationaal

- Le Réseau Européen des Musées d'art Médieval
- Arbeitsgemeinschaft kirchlicher Museen und Schatzkammern im deutschsprachigen Raum
- Ards, the platform for medieval sculpture
- Codart, international network for curators of art from the Low Countries
- International Exhibition Organisation (IEO)
- Europae Thesauri (kerkelijke schatkamers in Europa)
- PARCUM, met name de erfgoedpoot
- Museum M (Leuven)
- Musée des Beaux-Arts de Dijon
- Musée de Cluny
- Universiteit Antwerpen
- Museum Diva Antwerpen - Future for Religious Heritage
- National Museum of Iceland
- University Museum of Bergen

Bijlage 2: kwantitatief activiteitenoverzicht

Doel is om in de jaren na heropening door te groeien naar structureel 160.000 bezoekers in het museum per jaar. Het gaat om:

- 100.000 tentoonstellingsbezoekers
- 30.000 scholieren, zowel uit het primair onderwijs (15.000) als uit het voortgezet onderwijs (15.000, inclusief vmbo-leerlingen);
- 20.000 bezoekers in familieverband (ouders/verzorgers, grootouders en begeleiders met kinderen);
- 10.000 buitenlandse toeristen.

	2025	2026	2027	2028
Bezoekers	133.500	55.400	55.600	164.750

Dit is exclusief bezoekers van projecten buiten de muren van het museum, waaronder het *Grootste Museum van Nederland* en *Feest! Weet wat je viert* (2025).

Laurence Neter (toegeschreven aan), De brede en de smalle weg (detail), ca. 1630-1640, collectie Museum Catharijneconvent (RMCC s93)

Colofon

Activiteitenplan 2025-2028

Museum Catharijneconvent

Vormgeving: David Sporken (Spork&, Diemen)

December 2024

Bezoekadres:

Museum Catharijneconvent

Lange Nieuwstraat 38

3512 PH Utrecht

030-2313835

www.catharijneconvent.nl

Postadres:

Postbus 8518

3503 RM Utrecht

**Binnen én buiten
de muren van
het museum
voeren we
het gesprek over
de rol en betekenis
van religie in
de samenleving.**

Museum Catharijne Convent

